

Ved din fordom om uddannelsesvalg

Lærervejledning

Kort om opgaven

Eleverne arbejder i grupper med en fordom om uddannelsesvalg. De undersøger, hvor fordommen kan komme fra, hvem den kan påvirke, og hvordan den kan vendes til en mere nuanceret forståelse.

Opgaven kan bruges som en selvstændig aktivitet i Uddannelse og Job, dansk eller samfundsfag eller som en del af klassens arbejde med uddannelsesvalg. Den kræver ikke, at eleverne på forhånd har arbejdet med bestemte uddannelser eller virksomheder.

Formål

Eleverne skal:

- blive opmærksomme på forestillinger og fordomme om uddannelser
- undersøge, hvor forestillingerne kommer fra
- skelne mellem det, de ved, har oplevet og har hørt
- undersøge en fordom fra flere sider
- reflektere over, hvordan fordomme kan påvirke uddannelsesvalg
- formulere en troværdig og nuanceret modfortælling

Målet er ikke nødvendigvis, at eleverne skifter mening. Målet er, at deres syn bliver mere undersøgt og nuanceret.

Forslag til fælles indledning

Vi har alle forestillinger om uddannelser og job. Nogle bygger på erfaringer og viden. Andre bygger på noget, vi har hørt eller taget for givet.

I skal ikke have at vide, hvad I skal mene. I skal undersøge en fordom og prøve at gøre billedet mere nuanceret.

Vær opmærksom på

- Hjælp eleverne med at skelne mellem noget, de ved, noget, de har oplevet, og noget, de har hørt.
- Undgå at give eleverne den færdige 'modfortælling'.
- Lad eleverne undersøge, om udsagnet gælder for alle, nogle eller ingen.
- En modfortælling behøver ikke fastslå, at den oprindelige fordom er helt forkert.
- Hold fokus på uddannelsesvalg.

Gode spørgsmål undervejs

Gælder det for alle?

Hvordan ved I det?

Er det noget, I ved, har oplevet eller har hørt?

Hvor kunne forestillingen komme fra?

Hvem kunne I spørge?

Hvad mangler I at vide?

Kan både fordommen og modfortællingen være for enkle?

Hvordan kan forestillingen påvirke et uddannelsesvalg?

Vend din fordom om uddannelsesvalg

Elevopgave

Det skal I

Mange af os har forestillinger om uddannelser og job, som vi ikke altid ved, hvor kommer fra. Måske har vi hørt dem fra venner, familie, sociale medier eller andre steder.

I denne opgave skal I vælge en fordom, undersøge den fra flere sider og formulere jeres eget bud på, hvordan den kan vendes.

- I skal ikke finde det hurtige eller pæne svar. I skal undersøge, om fordommen viser hele billedet.

1. Vælg en fordom

Vælg én af fordommene nedenfor. I kan også skrive en anden, som I selv har mødt.

- ☐ Erhvervsuddannelser er kun for dem, der er skoletrætte.
- ☐ Erhvervsskolen er for dem, der har det svært fagligt.
- ☐ En erhvervsuddannelse er den nemme vej.
- ☐ Gymnasiet er altid det sikreste valg.
- ☐ Man kan ikke ændre retning senere, hvis man vælger forkert.
- ☐ Nogle uddannelser passer bedst til bestemte typer mennesker.
- ☐ Det vigtigste er at vælge det samme som sine venner.
- ☐ Forældre ved altid bedst, hvilken uddannelse man skal vælge.
- ☐ Man skal vide præcis, hvad man vil være, før man vælger uddannelse.
- ☐ Det er pinligt at vælge noget, andre ikke forstår.
- ☐ Man skal vælge efter karakterer mere end efter interesser.
- ☐ Nogle job har højere status end andre.
- ☐ Succes handler mest om at vælge den rigtige uddannelse første gang.
- ☐ Man skal vælge noget, der ser godt ud udadtil.
- ☐ Man bør undgå uddannelser, man ikke kender nogen, der har valgt.

Vores egen fordom:

2. Hvad ligger der bag fordommen?

Vores valgte fordom - hvad betyder fordommen?

Skriv med jeres egne ord, hvad der ligger i udsagnet:

Hvor tror I, at fordommen kommer fra?
Sæt gerne flere krydser.

- ☐ Familie
- ☐ Venner
- ☐ Skolen
- ☐ Sociale medier
- ☐ Film, serier eller nyheder
- ☐ Noget, vi selv har oplevet
- ☐ Noget, vi har hørt andre sige
- ☐ Vi ved det ikke
- ☐ Andet: _____

Hvorfor tror I, at nogen tænker sådan?

3. Undersøg fordommen

Tal sammen om spørgsmålene. Skriv stikord til jeres vigtigste tanker.

Hvad kunne få fordommen til at lyde rigtig?

Prøv at forstå, hvorfor nogen kan have denne forestilling.

Hvad kunne udfordre fordommen?

Find eksempler, erfaringer eller viden, der viser en anden side.

4. Hvem kan fordommen påvirke?

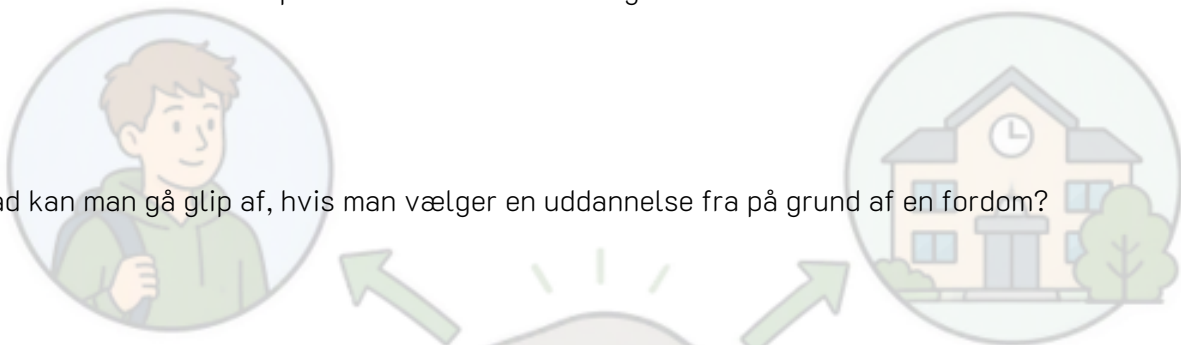
Hvem kan blive påvirket?

Sæt gerne flere krydser.

- ☐ Unge, der skal vælge uddannelse
- ☐ Elever på erhvervsuddannelser
- ☐ Faglærte
- ☐ Forældre
- ☐ Virksomheder og arbejdspladser
- ☐ Andre: _____

Hvordan kan fordommen påvirke et uddannelsesvalg?

Hvad kan man gå glip af, hvis man vælger en uddannelse fra på grund af en fordom?

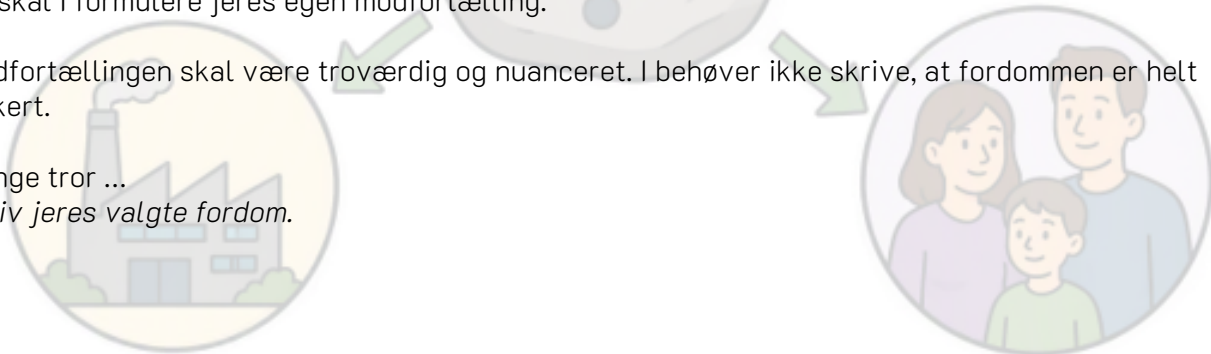

5. Vend jeres fordom

Nu skal I formulere jeres egen modfortælling.

Modfortællingen skal være troværdig og nuanceret. I behøver ikke skrive, at fordommen er helt forkert.

Mange tror ...
Skriv jeres valgte fordom.

Men når vi undersøger den ...

Hvad har I opdaget, som gør billedet mere nuanceret?

Derfor tænker vi nu ...

Skriv jeres nye eller mere nuancerede syn på uddannelsesvalget.

6. Lav jeres budskab

Formulér én kort sætning, som kan få andre elever til at stoppe op og tænke.
Sætningen kan begynde med:

*Måske handler det ikke om ...
Før du vælger det fra ...
Har du undersøgt, om ...
Det kræver også ...
Uddannelse handler ikke kun om ...*

Vores budskab:

7. Forbered en kort præsentation

I får højst ét minut til at præsentere jeres arbejde.

Fortæl:

- Hvilken fordom valgte I?
- Hvor tror I, at den kommer fra?
- Hvad fandt I, som udfordrede eller nuancerede den?
- Hvordan vil I vende fordommen?

I skal ikke læse hele arket op. Vælg det vigtigste.

Vores stikord:

8. Fælles opsamling

Lyt til de andre gruppers præsentationer.

En fordom, der overraskede mig:

Noget, jeg ser mere nuanceret på nu:

Noget, jeg stadig gerne vil undersøge:

Afslutning

Skriv sætningen færdig:

Inden jeg vælger en uddannelse fra, vil jeg ...

